

Juraj Medvedović

Ljepši život

Nakladnik

Juraj Medvedović (Ilica 158, Zagreb, juraj.medvedovic@gmail.com)

Vlastita naklada

Lektura i korektura

Dijana Sekulić-Blažina

Grafičko oblikovanje

ITG d.o.o.

Naklada

300 primjeraka

ISBN 978-953-57650-0-4

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 842722.

Objavu ove knjige financiralo je Hrvatsko šumarsko društvo i Hrvatska komora inženjera šumarstva i drvne tehnologije. Autor knjige im srdačno zahvaljuje!

Tisak

d.o.o. za izdavačku i grafičku djelatnost
Dalmatinska 12, 10000 Zagreb

Tisak dovršen u svibnju 2013.

Juraj Medvedović

LJEPŠI ŽIVOT

Zagreb, 2013.

SVRHA KNJIGE

Ovoj je knjizi svrha ukazati na ljepšu stranu života. Imao sam sreću što sam istu otkrio još u djetinjstvu, pa sam sada, u trećoj životnoj dobi, odlučio napisati knjigu kako bi i vi čitatelji znali da ljepša strana stvarno postoji, da ju možete naći u vama samima, u drugima i u prostoru u kojemu živimo. Još mi je važnije pokazati kako sam ja u tome uspio, pa da vam moje iskustvo olakša pronalaženje onoga što će i vama vaš život učiniti ljepšim.

U svom djetinjstvu nisam, kao ni druga djeca, znao ni mislio ništa o životu, ali nakon što sam doživio duševnu traumu pred sam kraj Drugog svjetskog rata vidjevši ubijanja i stradanja mnoštva ljudi, zapitao sam se da li osim patnje postoji i lijepi život. Pažljivo sam promatrao, osluškivao i primijetio da on zaista postoji te ga odlučio opisati s raznih gledišta. Osim toga, primijetio sam da o patnji i stradanjima ima mnoštvo knjiga, a o ljepoti življenja vrlo malo, te odlučio barem malo ublažiti taj nedostatak.

U sagledavanju ljepše strane života pomogao mi je pogled na ljepotu prirode, tako da sam još u djetinjstvu odlučio studirati šumarstvo, u nadi da ću više ljepote u prirodi vidjeti, ako ću ju bolje poznavati. U tome sam uspio. To u knjizi želim ispričati na jednostavan način, kako bi bila pristupačna svima onima koji sami žele sagledati ljepotu u vlastitom životu, bez da su prije doživjeli bilo kakvu traumu.

Radni vijek proveo sam radeći na znanstvenim istraživanjima u šumarstvu, na utvrđivanju flornog sastava šumskih zajednica i kartografskom prikazu rasprostranjenosti šumskih zajednica i

tipova šuma u Hrvatskoj. Rezultate istraživanja objavljivao sam u stručno-znanstvenim časopisima, što je navedeno u Bibliografiji Hrvatskog šumarskog instituta, u Leksikonu hrvatskih šumara, u Sveučilišnoj i nacionalnoj biblioteci u Zagrebu i na Sveučilištu Cambridge u Londonu. Izradio sam i karte šumskih zajednica, tipova šuma, povoljnosti klime za šumsku vegetaciju i kartu šumskih ekosustava u Hrvatskoj. Time sam ispunio svoju želju iz djetinjstva da promatram, mjerim i bilježim zapažanja o šumama. Pisao sam o biljnom svijetu u šumama, a o životinjskom svijetu uglavnom ne, jer se time nisam bavio, ali budući da sam se u djetinjstvu bavio lovom, uzgojem i čuvanjem ptica, sada sam sa zadovoljstvom opisao njihovu ljepotu, pjev, graditeljstvo te njihovu stvarnu i simboličnu važnost.

U cijelom biljnom i životinjskom carstvu jedino su ptice stvorile i još uvijek stvaraju duhovnu baštinu, a to je njihov pjev. One su stvorile i dalje stvaraju ne samo duhovnu, već i materijalnu baštinu. To su njihova gnjezda zadivljujuće arhitektonske maštovitosti i nepogrešive statike. Zaslužile su da i one budu upisane u popis tvoraca svjetske baštine.

Radne dane provodio sam većinom u šumi, u okruženju kojega sam priželjkivao još u ranoj mladosti, a narav posla bila je takva da sam većinu vremena bio sam. Kada je šumska vegetacija bila jednolika, nisam imao puno posla, uživao sam u krajolicima i razmišljao o svom životu i o životima drugih ljudi, ali razmišljanja nisam zapisivao. Veći dio pozornosti usmjeravao sam na kartografske poslove. Odlaskom u mirovinu, počelo je još jedno sretno razdoblje u mojem životu zahvaljujući supruzi Darinki. Često smo razgovarali o svemu, o životu, djetinjstvu, o svjetonazoru, o uvjerenjima i slično, te su tako spontano navrla sjećanja i razmišljanja o događajima iz ranijih godinama. Moja supruga i ja imali smo drukčiji život od mnogih drugih ljudi, bio nam je većinom lijep, ponajviše zato što smo ga više doživljavali s njegove ljepše strane. To me navelo na ideju da u svojoj 75. godini života počnem pisati knjigu o ljepšem životu, a ljepši život želim i vama čitateljima.

Znam da je svima vama život donio puno tuge, žalosti, pa baš i nemate volje sagledati ni tražiti ljepšu stranu života, ali kažem

vam, dajte sve od sebe, sam pokušaj otvorit će vam drukčiji pogled na život. Makar malo odškrinuli kutak ljepote, zakoračili ste u ljepši život.

Napisao sam tanku knjigu, jer se sjećam gnjavaže s debelim knjigama dok sam išao u školu. Čitali smo ih nevoljko, na brzinu i na preskok, samo zato da ih se što prije riješimo, da se idemo igrati ili raditi. Mislili smo da u debelim knjigama ima puno riječi, a malo pameti. Zato sam napisao knjigu s malo riječi, ali s obiljem iznenađenja i zanimljivosti o ponašanju ljudi, biljaka i životinja, te o prostoru u kojemu živimo. Pritom mi je bilo važno sve opisati s gledišta iz kojega se bolje vidi ljepši život.

Pisao sam prema sjećanju, a radost pisanja osjetio sam kada sam pisao razne osvрте na zbivanja u svojoj šumarskoj struci i znanosti, a svi su pohranjeni u sjećanju. Stoga sam neke pojmove i pojave u ovoj knjizi razmatrao sa stajališta šumarstva, odnosno biljnog svijeta, jer mi je taj svijet poznat, blizak i zato što ga volim.

Poticaj da napišem ovu knjigu bio je prijedlog jedne znanstvene ustanove da napišem mišljenje o prijedlogu projekta za istraživanja flore i vegetacije na području Nacionalnog parka "Plitvička jezera". Prijedlog je upućen meni, zato što sam osamdesetih godina prošloga stoljeća imao sreću, čast i zadovoljstvo raditi na Plitvicama, najljepšem prirodnom fenomenu u Europi. Radio sam (u suradnji s kolegama) na primjeni rezultata tipoloških istraživanja Šumarskog instituta, kojima su određene smjernice gospodarenja šumama da bi se sačuvala prirodnost šuma i stabilnost ekosustava. Kada sam 2010. godine dobio projekt na ocjenu, prisjetio sam se radova koji nisu objavljeni, a mogli bi biti korisna informacija za daljnja istraživanja i opisao sam ih prema sjećanju. Bilo je lijepo obnoviti sjećanja na cjelodnevne boravke u prekrasnoj prirodi, radeći posao kojega sam volio, bilo je lijepo pisati prema sjećanju, pa je ova knjiga dio zapažanja na puno toga lijepoga što sam doživio.

Još jedan raniji događaj naveo me na radost pisanja prema sjećanju, a to je bilo 2007. godine kada me Uprava Nacionalnog parka "Sjeverni Velebit" pozvala na obilježavanje 40. obljetnice osnut-

ka Botaničkog vrta na Velebitu. Ideja o osnivanju Velebitskog botaničkog vrta nastala je u Šumarskom institutu, kada sam kao znanstveni novak bio izabran u povjerenstvo za izbor lokacije budućeg Vrta.

Na proslavi obljetnice od mene se očekivalo da pred brojnim uzvanicima ispričam kako je i zašto davne 1966. godine nastala ideja o osnivanju Vrta. Poziv Uprave parka na obljetnicu primio sam sa zahvalnošću i odmah otišao u obližnju šumu razmišljati. Prvo čega sam se sjetio bilo je to da smo još onda htjeli osnovati botanički vrt, ponajviše zbog toga što smo voljeli biljni svijet, a i zbog toga da bilje s velebitskog prostranstva od 200.000 ha (površina Parka prirode Velebit) sakupimo i predstavimo na relativno malom prostoru veličine 50 ha, nadmorske visine 1.480 m u Modrić dolcu predjela Zavižan.

Bilo je lijepo prisjetiti se i zabilježiti sjećanja na boravak na Velebitu, na terenske radove u prirodi i na smještaj u planinarskom domu Vučjak na Zavižanu, gdje se nalazila (i sada se nalazi) klimatološka postaja Državnog hidrometeorološkog zavoda Hrvatske. Smještaj u domu bio je skroman, ali je bio sigurno utočište u prekrasnoj divljini Velebita. Na proslavi obljetnice pročitao sam zapis svojih sjećanja i ista su kao članak objavljena u Šumarskom listu i u Farmaceutskom glasniku 2007. godine u Zagrebu.

Pisao sam o šumama i šumarstvu kako bi vi čitatelji bolje upoznali pojam prirodnosti, a kada bolje upoznate šume, znam da će vam one biti ljepše i da ćete ih zavoljeti. U to sam se uvjerio kada sam prije više godina radio na označavanju biljnih vrsta u Nacionalnom parku "Risnjak". Nakon što sam u dijelu parka uz poučnu stazu "Lijeska" postavio pločice s hrvatskim i latinskim nazivima drveća, grmlja i prizemnog rašća, neki gosti Parka zadržali su se raznolikosti biljnog svijeta u šumi. Rekli su mi da tek sada vide kako se drveće međusobno razlikuje po izgledu i ljepoti, kako je grmlje slikovito, a biljke zeljanice nisu nekakve trave, već raznolika živa bića, kao da svaka ima svoju osobnost. Sada, kada su ih upoznali i kada su ih uočili negdje drugdje gdje nema pločica, činile su im se kao drage poznanice. Šuma im više nije mjesto gdje moraju šetati zbog preporuke liječnika (neki-

ma) radi zdravlja, već sada idu rado šumu i istu vide kao ljepotu koju su zavoljeli.

Ne samo šume, već i ostali prostor u kojemu živimo važno je što bolje upoznati da bi ga lakše sagledali s raznih gledišta i vidjeli njegovu ljepšu stranu.

Postoji još jedan važan razlog zašto mi je bilo lijepo pisati ovu knjigu, a to je odnos moje supruge Darinke prema meni. Kada bih otišao u svoj svijet, svijet mašte i sijećanja, kada sam pisao o prošlosti, moja me Darinka pustila na miru, stišala bi televiziju i ništa nije tražila osim povremeno malo pozornosti. To mi je bio poticaj. Zato sam uspio.

Još sam jednom potvrdio da je najvažnije imati ljubav i poštovanje osobe s kojom dijeliš život pod istim krovom, još jednom sam potvrdio da je tako život ljepši.

Čim sam odlučio pisati o ljepšem životu, zamislio sam se nad čuđom zvanim „život“, o tome kako ga ja doživljam i kako život čuvaju živa bića – biljke, životinje i ljudi, pa sam svoje viđenje o tome opisao u poglavlju ŽIVOT.

Zapazio sam da ljepota života ovisi uglavnom o nama samima i o prostoru u kojemu živimo, a oblikovanje prostora i živih bića u povijesti Zemlje opisao sam u poglavlju LJEPOTA.

Važna sastavnica ljepšeg života je odnos ljudi jednih prema drugima i prema životinjama, te njihovo obično i neobično PONAŠANJE.

Oduvijek sam se najviše divio pticama, njihovoj ljepoti, pjevu i graditeljstvu (gnijezda) te njihovom simboličnom značenju, pa mi je najdraže poglavlje PTICE.

Sve ono što želimo, a i ne želimo je PRIRODNO.

Zanima nas kuda vodi NAPREDAK.

SADRŽAJ

SVRHA KNJIGE	7
ŽIVOT	13
LJEPOTA	25
PONAŠANJE	43
PTICE	67
PRIRODNO	83
NAPREDAK	95
OSVRTI NA KNJIGU "LJEPŠI ŽIVOT"	III

O PISCU "LJEPŠEG ŽIVOTA"

Dr. sc. Juraj Medvedović rođen je na *Svjetski dan šuma* – 21. ožujka. U godini njegovog rođenja – 1935. još nije bio poznat pojam "Dan šuma". Iako gradsko dijete, za rana je imao dar zapažanja kojim je otkrio ljepotu prirode, posebice šume. Zato se školovao za šumarskog stručnjaka na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Magistrirao je i doktorirao biotehničke znanosti, u Hrvatskom šumarskom institutu istraživao je i kartirao šumsku vegetaciju, ostvario svoje izume, a u mirovini još se jednom u mislima osvrnuo i napisao kako su mu šume uljepšale život. Napisao je knjigu o ljepšem životu da vama čitateljima usmjeri pogled prema onome što je bilo i još je uvijek lijepo u vašim životima, a pomisao na šume su mu u tome pomogle.

Kao i sve nas, i njega su ranjivali u životu, ali za razliku od drugih, nije htio da ga "jača ono što ga nije ubilo", jer nije htio izgubiti osjetljivost. Radije ju je sačuvao, jer je osjetljivost duhovno bogatstvo. Rado bi kod vas povećao osjetljivost za otkrivanje ljepše strane života.

Karlo Šoštarić

inovator, dobitnik ordena
Viteza Bruxellesa za stvaralaštvo

cijena: 70 kn

9 789535 1765004